

SPED 1100 Introduksjon til spesialpedagogikk

Sensorveiledning til eksamen 18.12 2019

SPED 1100 *Introduksjon til spesialpedagogikk* undervises første semester i bachelorprogrammet i spesialpedagogikk. SPED 1100 er studentenes aller første møte med faget spesialpedagogikk. Emnet ble undervist for første gang høsten 2017.

Studenter som følger bachelorprogrammet ved ISP, tar SPED 1100 parallelt med UVEXFAC og EXPHIL03. SPED 1100 tas også som enkelttemne eller del av en emnegruppe av studenter som følger andre programmer enn programmet i spesialpedagogikk.

Innholdet i SPED 1100 er delvis hentet fra «gamle» *SPED 1001 Spesialpedagogikk: Funksjonshemming og lærevansker* og dels fra «gamle» *SPED 1002: Funksjonshemming normalitet og avvik*. Eksamensoppgavene på SPED 1100 gjenspeiler dette: Oppgavesettet er todelt. Oppgave 1 dreier seg om ulike former for funksjonshemming og lærevansker, oppgave 2 om stoff relatert til funksjonshemming, normalitet og avvik.

Oppgavetekst bokmål:

Svar på både oppgave 1 og 2 (1a eller 1b og 2a eller 2b)

Oppgave 1

Svar på en av disse to oppgavene (enten oppgave 1a eller 1b)

1 a Gjør rede for hva som forstås med utviklingshemming.

1 b Gjør rede for hva som forstås med synsvansker.

Oppgave 2

Svar på en av disse to oppgavene (enten oppgave 2a eller 2b)

2 a Redegjør for hva som forstås med stigmatisering og for risikoen for stigmatisering som spesialpedagogisk utfordring. Drøft til slutt stigmatisering versus synliggjøring som spesialpedagogisk dilemma.

2 b Redegjør for hva som forstås med funksjonsdiskriminering og drøft påstanden om at funksjonshemming dreier seg om diskriminering.

De to oppgavene teller like mye, men det er ikke noe krav om at de skal være like lange.

Oppgave 1 inviterer hovedsakelig til redegjøring.

Pensum til oppgave 1a er først og fremst kapittel 5 *Utviklingshemming* i Rygvold og Ogden red. (2017). Det har vært avholdt en forelesning (2 timer i emnet).

Pensum til oppgave 1b er kapittel 7 *Synsvansker* i Rygvold og Ogden red. (2017). Det har vært avholdt en forelesning (2 timer) i emnet.

Gode besvarelser på oppgave 1 redegjør for kjennetegn (hva består vansken i, hvordan arter den seg), noe om mulige årsaker og /eller risikofaktorer (forklaringer) og litt om spesialpedagogiske utfordringer. Oppgaven(e) spør ikke om drøfting, men toppkarakter forutsetter likevel forsøk på drøfting.

Oppgave 2 inviterer til mer drøfting og selvstendig refleksjon enn oppgave 1. Pensum til oppgave 2 er mer integrert og mindre oppdelt i ulike områder enn pensum til oppgave 1. Forelesningstemaene er heller ikke så avgrenset i forhold til hverandre. Både 2a og 2b åpner for refleksjon og ulike løsningsmåter.

Kapittel 3 i Tøssebro (2010) har tittelen *Mellom stigma og solidaritet*. Stigma-begrepet tas også opp i Morken (2012: 59). I Morken (2012: 153) finnes også overskriften *Synliggjøring og stigmatisering*. Temaet har også vært tatt opp i forelesninger.

I Befring (2016: 16) finnes overskriften *Funksjonshemming og funksjonsdiskriminering*. Begrepet funksjonsdiskriminering forekommer også flere steder i Morken (2012), mest eksplisitt side 64. Kapittel 1 i Tøssebro (2010) har tittelen *Funksjonshemmet person – funksjonshemmende omgivelser*. Funksjonsdiskriminering har også vært tatt opp i forelesninger.

Oppgave 2 etterspør ikke faktakunnskap, men begynnende forståelse, refleksjon og kritisk tenkning. Det er imidlertid viktig å ta hensyn til at dette er et innføringsemne og at kandidatene er helt i starten av studiet.

De som ønsker å drøfte vurderingskriterier og/eller besvarelser kan ta kontakt med undertegnede.

Ivar Morken

92460203

Emneansvarlig SPED 1100